

ARVIOINTIKERTOMUS 2021

Tarkastuslautakunta 1.6.2022 § 39

Kunnanvaltuusto

Sisällys

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS	2
2. TARKASTUSLAUTAKUNTA JA TARKASTUSTOIMINTA	4
2.1. Tarkastuslautakunta	4
2.2. Tilintarkastus.....	5
2.3. Tarkastuslautakunnan toiminta	6
3. EDELLISTEN VUOSIEN ARVIOINTIKERTOMUSTEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI	7
4. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	7
4.1. Yleiset taloudelliset tavoitteet.....	8
4.2. Kunnanvaltuusto	9
4.3. Keskusvaalilautakunta	10
4.4. Kunnanhallitus	11
4.4.1. Yleisjohto	12
4.4.2. Kehittämispalvelut	13
4.4.3. Työllisyyspalvelut.....	14
4.4.4. Maaseutupalvelut	14
4.4.5. Henkilöstöpalvelut	15
4.4.6. Hallintopalvelut.....	16
4.4.7. Talouspalvelut.....	16
4.4.8. Tiedonhallintapalvelut	17
4.4.9. Lomituspalvelut	18
4.4.10. Maa- ja metsätalous.....	19
4.5. Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	19
4.6. Sivistyslautakunta	20
4.6.1. Sivistystoimen hallinto.....	20
4.6.2. Perusopetus	20
4.6.3. Lukiokoulutus	21
4.6.4. Kansalaisopisto	22
4.6.5. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	23
4.6.6. Liikunta- ja nuorisopalvelut	25
4.6.7. Varhaiskasvatus	26
4.7. Keski-Karjalan musiikkiopisto	27
4.8. Ympäristölautakunta.....	29
4.8.1. Hallinto.....	29
4.8.2. Tekninen toimi	30
4.8.3. Vesihuoltolaitos	31
4.8.4. Ravitsemus- ja siivouspalvelut.....	32

4.8.5.	Tila- ja vuokrauspalvelut	33
4.9.	Yhteenvedo toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta	34
4.10.	Investoinnit	34
4.11.	Kuntakonsernille asetetut tavoitteet.....	35
5.	HENKILÖSTÖ	36
6.	TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEIDEN ARVIOINTI.....	36
7.	LOPUKSI	37

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Hyvät valtuutetut ja arviointikertomuksen lukijat. Vuoden 2021 kuntavaalien jälkeen valittu tarkastuslautakunta antaa nyt ensimmäisen arviointikertomuksensa. Kunnan toimintaa hankaloitti jo toista vuotta jatkunut koronapandemia. Rekisteröityjä tartuntoja oli joulukuun lopulla reilu parikymmentä kiitos kokoontumisrajoitusten, suojainten käytön ja lisääntyneen etätyöskentelyn. Nyt uuden tautimuunnoksen myötä tartuntoja on huomattavasti enemmän.

Koronan kanssa samanaikaisesti kärsittiin lukuisista avoimista tehtävien teki-
jöistä. Asia on todettu myös kunnanjohtajan katsauksessa. Erittäin hankala oli tietohallintoasiantuntijan puuttuminen. Nyt asia on kunnossa Saara Leinosen tultua virkaan. Hallintopäällikkö Heidi Pitkänen sai henkilöstön venymään. Henkilöstöltä sain hyvää palautetta mm. virastopalavereista.

Uuden kuntalain mukainen kuntavaali huhtikuulta siirrettiin oikeusministeriön päätöksellä kesäkuulle. Tohmajärvellä äänestysprosentti jäi vaatimattomaksi ollen 53,2 prosenttia. Uusia aloitettavia valtuutettuja tuli 13 eli liki puolet. Vaalien lykkääminen aiheutti hallinnolle kovan työpaineen. Uudet sähköiseen kokouskutsuun, luottamussähköpostiportaalin ja kokousohjelmiston opettelu vaati paljon tukea. Kokoontumisrajoituksista johtuen koulutukset toteutettiin koulutuskuntayhtymä Riverian välittämänä. Tarkastuslautakunta osallistui lisäksi kahteen erilliseen etäkoulutukseen linkin kautta. Mukaan pääsi myös tarkastuslautakunnan varajäsenet.

Vuoden alussa otettiin käyttöön uusi sivistyskeskus Ahjo. Uusi sisäilmaltaan terve koulu sai paikkakunnalle muuttaneiden perheiden myötä lisää oppilaita. Niinpä loppuvuodesta ylisuuri opetusryhmä jaettiin ja palkattiin lisää henkilökuntaa. Koululla tehtiin myös muita johtamisjärjestelyitä. Yhdistetty lukion rehtorin ja sivistysjohtajan virka ei ollut koulun arjen mukainen. Koululle palkattiin lisää apulaisrehtoreita. Sivistysjohtaja keskittyy nyt sivistysosaston hallintoon ja toimii samalla kunnan hyvinvointijohtajana.

Tarkastuslautakunta on Kuntalain §:n 121 mukaisesti suorittanut arviointikertomuksen sivun 4 kohdan 2.1 mukaisesti tarkastuslautakunnalle määrätty tehtävät. Hallintokunnat ovat talousarviota tehdessä asettaneet omat toiminnalliset tavoitteensa. Nyt hallintokunnat ovat suorittaneet itsearviointit, miten tavoitteet toteutuivat. Tarkastuslautakunta on ne läpikäynyt ja lisännyt liikennevalopallot toteutumisen mukaan.

Tarkastuslautakunta toivoo edelleen, että talousarvion tavoiteasetteluun kiinnitetään huomiota. Kiitos uuden johtoryhmän tarkastuslautakunnan puheenjohtaja sai vierailla hallintokuntien budjettikokouksessa. Tähän liittyen tarkastuslautakunta esittää koulutuspäivää hallintokuntien luottamushenkilöille ja esittelijöille ennen budjetin laadintaa vuodelle 2023.

Arviointikertomuksen kohdassa 4.4.10 Maa- ja metsätalous keskusteltiin, onko hyvä vai huono asia kun hakattu puumäärä jäi tavoitteesta. Kohdassa 4.5 Sosi-aali- ja terveyspalvelut tarkastuslautakunta pyytää kiinnittämään vakavaa huomiota Siun soten puuttuviin palveluihin Tohmajärven terveysasemalla. Tohmajärven tulee vaatia maksuhyvityksiä ja palveluseleitä ainakin perusterveydenhoitoon.

Hyvät valtuutetut ja arviointikertomuksen lukijat: Tohmajärven kunnan talousvuosi 2021 toteutui jopa odotettua parempana. Siitä kiitos koko henkilöstölle ja luottamushenkilöille. Kunnan tulee varautua toimimaan myös poikkeusoloissa. Maailma on muuttunut; niinpä vuosi on pitkä periodi ennustaa.

Kiitän tilintarkastaja Taina Törröstä hyvästä yhteistyöstä. Yhteistyö jatkuu tulevinakin vuosina. Kiitän tarkastuslautakunnan jäseniä avoimesta yhteistyöstä.

Olen erittäin iloinen, että pari vuotta kestänyt virkailijavaje on nyt päättynyt. Suomi voitti jääkiekon maailmanmestaruuden sunnuntaina pelaamalla joukkueena. Uskon, että kunnanjohtajan virkaan kunnanvaltuustossa 30.5.2022 valitun Mikko Löppösen ja luottamushenkilöiden turvin Tohmajärvi pärjää myös tulevaisuudessa.

Tohmajärvellä 1. päivänä kesäkuuta 2022

Pauli Hakkarainen
tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2. TARKASTUSLAUTAKUNTA JA TARKASTUSTOIMINTA

2.1. Tarkastuslautakunta

Tohmajärven kunnanvaltuusto on kuntalain mukaisesti asettanut tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on Kuntalain §:n 121 mukaan:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toimintaa järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
- 5) valvoa pykälässä 84 säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunnan tulee myös laatia arviointisuunnitelma ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomus, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Tarkastuslautakuntaan kuuluu viisi jäsentä, joista puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja on oltava valtuutettuja. Tarkastuslautakunnan jäsenenä ja heidän henkilökohtaisina varajäseninä ovat toimineet kunnanvaltuuston 16.8.2021 § 72 mukaisesti uudella valtuustokaudella:

Varsinaiset jäsenet

Pauli Hakkarainen, pj
Ritva Simonen, vpj.
Jukka Ignatius
Matti Perälä
Eila Kauppinen

Varajäsenet

Pekka Tolvanen
Hanna Tulilahti
Markku Ollikainen
Teuvo Karjalainen
Päivi Silventoinen

Lautakunnan sihteerinä on toiminut JHT- ja HT-tilintarkastaja Taina Törrönen.

Kuva: Tarkastuslautakunnan varsinaiset jäsenet ja sihteeri kokouksessaan 1.6.2022. Kuvaaja: Anne Hyttinen

Puheenjohtaja Pauli Hakkarainen sekä jäsen Jukka Ignatius ovat keskusvaalilautakunnan jäseniä. Jukka Ignatius oli sivistyslautakunnan jäsen 16.8.2021 saakka. Varapuheenjohtaja Ritva Simonen oli ympäristölautakunnan varajäsen 16.8.2021 saakka. Ritva Simonen ei ole osallistunut ympäristölautakunnan kokouksiin vuoden 2021 aikana. Varajäsen Teuvo Karjalainen on ympäristölautakunnan varajäsen. Teuvo Karjalainen ei ole osallistunut ympäristölautakunnan kokoukseen arviointikertomuksen hyväksymiseen mennessä. Esteellisyydet on huomioitu arviointikertomuksen laadinnan yhteydessä.

2.2. Tilintarkastus

Tohmajärven kunnan tilintarkastajaksi on kunnanvaltuusto valinnut 14.5.2018 § 23 tilikausille 2018 – 2021 tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy:n, jonka vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut vuonna 2021 JHT- ja HT-tilintarkastaja Taina Törrönen. Avustavana tarkastajana on toiminut tarkastaja Joni Mäkitalo.

Vastuunalainen tilintarkastaja on osallistunut lautakunnan kokouksiin sekä tehtyihin katselmuksiin. JHT- ja HT-tilintarkastaja Taina Törrönen on tarkastuslautakunnan toimeksiannosta osallistunut arviointikertomuksen valmisteluun.

2.3. Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2021 aikana 10 kertaa, joista uusi lautakunta 3 kertaa. Tarkastuslautakunta on vahvistanut toimintaansa varten arviointisuunnitelman vuosille 2021–2024 kokouksessaan 8.9.2021.

Arvioinnin perusteena ovat olleet kunnanvaltuuston talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä kunnanhallituksen 28.3.2022 § 119 hyväksymä vuoden 2021 tilinpäätös.

Tarkastuslautakunta on osallistunut FCG:n järjestämään webinaarikoulutukseen 17.3.2022. Koulutukseen oli mahdollista myös varajäsenten osallistua.

Arviointivuotta 2021 koskien lautakunta on kuullut:

Vt. kunnanjohtaja Mikko Löppönen 22.10.2021, 9.2.2022

Sivistysjohtaja Petri Pasanen 1.12.2021, 3.3.2022

Tekninen johtaja Jorma Berg 1.12.2021 ja 3.3.2022

Kehittämispäällikkö Anne Hyttinen 22.10.2021

Liikunnanohjaaja Arja Pirhonen 1.12.2021

Tiedonhallinnan asiantuntija Saara Leinonen 9.2.2022

Hallintopäällikkö Heidi Pitkänen 9.2.2022

Talouspäällikkö Tuula Pieviläinen 22.10.2021, 9.2.2022 ja 3.3.2022

Kiinteistö Oy Tohmajärven Tikankontin toimitusjohtaja Sirkka Rahunen 3.3.2022

Lisäksi tarkastuslautakunta teki tutustumiskäynnin liikuntahalliin 1.12.2021. Arviointitehtävän lisäksi tarkastuslautakunta on perehtynyt tilintarkastusraportteihin ja tilintarkastuskertomukseen.

Kuva: Tarkastuslautakunta teki tutustumiskäynnin liikuntahalliin 1.12.2021. Kuvaaja: Ritva Simonen

3. EDELLISTEN VUOSIEN ARVIOINTIKERTOMUSTEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Kunnanvaltuusto käsitteli vuoden 2020 arviointikertomuksen 21.6.2021 § 54. Kunnanhallitus on käsitellyt vuoden 2020 arviointikertomuksen omalta osaltaan 11.10.2021 § 389. Päätöksen ja lautakuntien selvitysten mukaan sivistyslautakunta ja kunnanhallitus olivat päättäneet kiinnittää huomiota toiminnallisten tavoitteiden mittareiden asettamiseen, niin että asetettujen mittareiden avulla toiminnallisten tavoitteiden toteutumista voidaan tosiasiallisesti arvioida. Ympäristölautakunta oli päättänyt, että tavoitteiden asetannassa käytetään numeraalista arviointia. *Ympäristölautakunta käsitteli arviointikertomuksen kokouksessaan 31.8.2021 § 92 ja Keski-Karjalan musiikkiopiston johtokunta 14.10.2021 § 55. Sivistyslautakunta käsitteli arviointikertomuksen 28.9.2021 § 87. **Vuoden 2020 arviointikertomuksen osalta kunnanhallituksen antama selvitys toimenpiteistä on käsitelty valtuustossa 25.10.2021 § 115.***

Tarkastuslautakunta on aiempina vuosina huomionut, ettei vammaisneuvoston pöytäkirjoja ole ollut saatavilla Tohmajärven kunnan kotisivuilla. Lautakunta kiittää, että pöytäkirjat ovat nyt nähtävillä kunnan kotisivuilla.

Tarkastuslautakunta huomioi jo vuoden 2019 arviointikertomuksessaan, että hankintaohjeet tulisi päivittää nykyisen hankintalain mukaisiksi. Kunnanhallitus antoi 31.8.2020 § 210 selvityksen, että hankintaohjeet vahvistetaan vielä kuluvan valtuustokauden aikana. Kunnanhallitus on hyväksynyt hankintaohjeet 24.1.2022 § 32.

4. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Kunnanhallituksen hyväksymässä tilinpäätöksessä 2021 on kerrottu valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisesta.

Tavoitteiden toteutumista on arviointikertomuksessa havainnollistettu eri värein:

	Tavoite on toteutunut.
	Tavoite on lähes toteutunut.
	Tavoite ei ole toteutunut.
	Tavoitetta ei voida arvioida.

4.1. Yleiset taloudelliset tavoitteet

Kunnanvaltuuston hyväksymän alkuperäisen vuoden 2021 talousarvion mukaan tilikauden ylijäämä oli 1.179.933 euroa. Muutetun talousarvion mukaan odotettu alijäämä oli -353.590 euroa Toteutunut alijäämä oli -216.181 euroa. Edellisenä vuonna kunnan ylijäämä oli 148.801 euroa. Vuosikate laski 1.642.277 euroon, kun se edellisenä vuonna oli 1.711.952 euroa. Selittäviä tekijöitä huonompaan tulokseen olivat toimintakulujen kuten aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kasvu (noin 200 t €), avustusten kasvu (noin 468 t €) sekä muiden toimintakulujen kasvu (noin 513 t €). Valtionosuudet pienenevät noin 646.000 euroa. Verotulot kasvoivat noin 1.100.000 euroa. Vanhaan koulukeskukseen on tehty 500.000 euron lisäpoisto kuten edellisenäkin vuonna.

Kunnan kumulatiivinen ylijäämä on vuoden 2021 lopussa noin 1,7 milj. euroa, joka on 398 euroa/asukas. Omavaraisuusaste oli 53,6 %, kun se edellisenä vuonna oli 53,7 %.

Alkuperäisen talousarvion mukaiset ulkoiset toimintamenot olivat 37.355.903 euroa ja toteutuneet menot 38.641.888,61 euroa. Talousarvion mukaan toimintakate oli -30.471.957 euroa ja muutetun talousarvion mukaan toimintakate oli -31.397.640 euroa. Toteutunut toimintakate oli -31.254.170 euroa. Toimintakatteen toteuma oli 143.470 euroa muutettua talousarviota parempi.

Kunnan tuloveroprosentin kehitys on ollut seuraava:

2012	21,50
2013	21,75
2014	21,75
2015	21,75
2016	21,75
2017	21,75
2018	21,75
2019	21,75
2020	21,75
2021	21,75
2022	21,75

Valtakunnallisesti veroprosentin keskiarvo vuonna 2021 oli 20,02 ja Pohjois-Karjalan keskiarvo 20,72. Koko maan korkein tuloveroprosentti oli kuluneena vuonna 23,50 ja alhaisin 16,50 (Manner-Suomen kunnista).

Yleinen kiinteistöveroprosentti oli 1, vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti 0,55 ja muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,15.

4.2. Kunnanvaltuusto

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutu- minen
Kuntastrategian toteutumisarviointi tuodaan valtuuston käsittelyyn viimeistään maaliskuussa.	Tavoite on toteutunut. Kunnanhallitus käsitteli KH 01.03.2021 §73 kuntastrategian arviointia maaliskuussa 2021 toimialajohtajien ja tulosityksiköiden vastuuhenkilöiden koostaman faktatiedon pohjalta. Kunnanhallitus esitti omat huomionsa valtuustolle, että valtuusto käsittelee kuntastrategian toteutumista valtuustoseminaarissa ennen kuntastrategian arvioinnin hyväksymistä kokouksessaan. Valtuustoseminaari järjestettiin Onkamossa Puun Sielussa 21.6.2021. Valtuustoseminaarin järjestäminen lykkäytyi kesäkuulle saakka vs. kunnanjohtajan rekrytointiprosessin vuoksi.	Tavoite toteutui, mutta ei määräajassa.	
Kuntavaalit käydään huhtikuussa. Valtuustoon valituille järjestetään tutustumis- ja perehdyttämisseminaari toukokuussa.	Tavoite toteutui osittain. Kuntavaalit järjestettiin koronasta aiheutuneen viivästyksen vuoksi kesäkuussa. Erillistä Tutustumis- ja perehdyttämisseminaaria ei pidetty.	Kuntavaalien lykkäntyminen ei johtunut kunnan toiminnasta. Tutustumis- ja perehdyttämisseminaarin peruuttamisen syistä ei ole kerrottu tilinpäätöksessä. Valtuustoon valituille on kuitenkin järjestetty kattavasti koulutusta. Lopputulos oli hyvä.	
Syyskauden aikana järjestetään valtuutetuille ja muille luottamushenkilöille perehdytystilaisuuksia kunnan toimintaan ja talouteen.	Tavoite toteutui. Kuntavaalit järjestettiin kesäkuussa, valtuutettujen perehdyttäminen toteutettiin elo-syyskuussa. Luottamushenkilöille järjestettiin Pohjois-Karjalan kuntien yhteinen valtuutettujen koulutussarja yhteistyössä koulutuskuntayhtymä Riverian kanssa.	Tarkastuslautakunnan mielestä koulutussarja oli onnistunut.	
Valtuusto valmistelee kuntastrategiaa toimikaudelleen siten, että se voidaan tuoda päätettäväksi alkuvuonna 2022. Valmistelutyöhön voidaan hankkia konsulttiapua.	Tavoite toteutui. Kuntastrategian valmistelun pohjaksi toteutettiin verkkopohjainen kuntalaiskysely Innoduelin kyselytyökalun avulla. Kyselyn vastauksia hyödynnettiin kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston kuntastrategiaseminaareissa. Kunnan toimielimiltä ja sidosryhmiltä pyydettiin näkemyksiä kuntastrategiaa varten. Kuntastrategia oli valtuuston käsiteltävänä 2021 joulukuussa.		

Kuva: Aarne Laasonen (kd) on ollut kunnanvaltuutettuna yhteensä 41 vuotta. Häntä muistettiin kukilla edellisen valtuustokauden viimeisessä valtuuston kokouksessa 21.6.2021. Kukittajana vt. kunnanjohtaja Mikko Löppönen. Kuvaaja: Ritva Simonen

4.3. Keskusvaalilautakunta

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutu- minen
Toteuttaa vuoden 2021 kuntavaalit	Tavoite on toteutunut. Kuntavaalit siirrettiin pidettäväksi 13.6.2021 vallitsevan koronatilanteen vuoksi.	Koronatilanteesta huolimatta keskusvaalilautakunnan toiminta oli onnistunutta. Tarkastuslautakunta huomioi, että tällä kerralla johtavat viranhaltijat eivät toimineet vaalitoimistijoina.	
Toimintakate -33.500 €	-28.973 €		

4.4. Kunnanhallitus

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutuminen
Toimintakate -2.363.987 €	-2.268.298 €		

Kuva: Kunnan keskeiset viran- ja toimenhaltijat kävivät esittäytymässä kunnanvaltuustolle 16.8.2021 ensimmäisessä valtuustokauden kokouksessa. (kuvassa vasemmalta hallintopäällikkö Heidi Pitkänen, talouspäällikkö Tuula Pieviläinen, kehittämisspäällikkö Anne Hyttinen, sivistysjohtaja Petri Pasanen, tekninen johtaja Jorma Berg ja henkilöstösihteeri Arja Kuosmanen) Kuvaaja Ritva Simonen

4.4.1. Yleisjohto

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutuminen
Kunnanhallitus valmistelee kuntastrategian arvioinnin ennen valtuustokauden päättöstä valtuuston käsittelyyn.	Tavoite on toteutunut. Kunnanhallitus käsitteli KH 01.03.2021 § 73 kuntastrategian arviointia maaliskuussa 2021 toimialajohtajien ja tulosityksiköiden vastuuhenkilöiden koostaman faktatiedon pohjalta. Kunnanhallitus esitti omat huomionsa valtuustolle, että valtuusto käsittelee kuntastrategian toteutumista valtuustoseminaarissa ennen kuntastrategian arvioinnin hyväksymistä kokouksessaan. Valtuustoseminaarin järjestäminen lykkäytyi kesäkuulle saakka vs. kunnanjohtajan rekrytointiprosessin vuoksi keväällä 2021.		
Kunnanhallitus valmistelee uuden valtuustokauden käynnistämiseksi tarpeelliset päätökset	Kuntavaalit järjestettiin vasta kesäkuussa ja tarpeelliset päätökset valtuustokauden toteutumiseksi tehtiin syksyllä 2021.		
Kunnanhallitus päättää luottamushenkilöiden perehdyttämiskoulutuksesta.	Tavoite ei toteutunut. Koulutusta hankittiin viranhaltijatyönä.	Koulutusta on kuitenkin järjestetty riittävästi. Itse tavoite ei vain toteutunut. kunnanhallituksen päättämänä.	
Kunnanhallitus käynnistää uuden kuntastrategian valmistelun uudelle valtuustokaudelle ja päättää valmisteluun käytettävistä resursseista.	Tavoite toteutui osittain. Kunnanhallitus käsitteli kuntastrategian laadinta-aikataulua syyskuun kunnanhallituksessa kunnanjohtajan ajankohtaisissa asioissa. Kuntastrategian valmistelu ja aikataulutus tehtiin pitkälti viranhaltijatyönä. Kunnanhallitus ei päättänyt kuntastrategian käytettävistä resursseista erikseen. Merkittävin käytetty resurssi oli viranhaltijoiden käytetty työaika. Seminaarit pidettiin omalla paikkakunnalla yhden päivän seminaareina.		
Kunnanhallituksen toimintaa suunnitelmalliseen suuntaan ohjaamaan laaditaan vuosikello.	Tavoite ei ole toteutunut. Kunnanhallitus on säännöllisesti hyväksynyt tulevan kokousaikataulunsa.	Tarkastuslautakunta toivoo, että vuosikello laadittaisiin tilikauden alkaessa.	

4.4.2. Kehittämispalvelut

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutuminen
Jatkuva yhteistyö yritysten ja yrittäjäjärjestöjen kanssa: järjestötapaamiset ja yritys-vierailut, laadittavan kunnan hankintaohjeistuksen viestiminen. Mittari: yritys-vierailujen määrä, tavoite min 12 kpl/v	Yritysvierailuja vuoden loppuun mennessä 18 kpl, yhdistysilta 2 kpl, yrittäjäyhdistystapaaminen 4 kpl. Yrittäjille järjestettiin koulutusta julkisten hankintojen prosessikoulutuksesta sekä hakuvahvipalveluista. Lisäksi järjestettiin Tohmajärven yrittäjänpäivä sekä yrittäjäkahvit joka kuukauden 1. keskiviikko syksystä 2021 alkaen.	Hienoa, että yritys-vierailuja, tapaamisia ja koulutusta on järjestetty yli tavoitteen. Lisäksi on lisätty yhteydenottoja kunnasta yrittäjiin päin.	
Järjestö-kuntayhteistyön asiakirjan laadinta ja kumppanuussopimusten käyttöön-otto. Mittari: järjestö-kuntayhteistyön asiakirja laadittu, kumppanuussopimusten lukumäärä	Yhdistysavustussäännöt ovat valmistuneet ja käytössä. Kumppanuussopimusmalli ja -säännösluonnokset ovat valmiit. Kumppanuuskartoitukset aloitetaan vuoden 2022 aikana.	Järjestö-kuntayhteistyön asiakirja ei ole valmistunut vuoden 2021 aikana.	
Kunnan sisäisen ja ulkoisen viestinnän ohjaus, nettisivujen ja some-kanavien kehittäminen osana kuntamarkkinointia. Mittari: Viestintäsuunnitelma laadittu	Kunnan kokonaisvaltainen kehittämissuunnitelma on tehty ja hyväksytty, viestintäsuunnitelma on aloitettu ja valmistuu vuoden 2022 aikana. Nettisivuja ja some-kanavia on aktiivisesti päivitetty ja tiedonkulkua ajantasaistettu.		
Tuulivoiman rakentamismahdollisuuden selvittäminen	Tuulivoiman rakennusmahdollisuutta on selvitetty ja kunnanvaltuusto on 31.5.2021 § 40 päätöksellä hyväksynyt kunnanhallituksen päätösehdotuksen (10.5.2021 § 185), jossa todetaan, että "kunnan ei ole taloudellisesti järkevää jatkaa itsenäisesti selvitystyötä tuulivoimapuistojen rakentamiseksi paikkakunnalle".		

4.4.3. Työllisyyspalvelut

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutuminen
Kuntakokeilun toteutuessa työnhakija-asiakkaiden kontaktointi ja oikeisiin palveluihin ohjaus nopeutuu - työllisyysaste nousee	Tohmajärvi ei päässyt mukaan kuntakokeiluun, joten työllisyysdenhoito jatkuu entisillä resursseilla. Hankkeiden asiakastyötä on tehostettu		
Työmarkkinatukilistalla olevien työnhakija-asiakkaiden tehokkaampi ohjaus aktiivointitoimenpiteisiin tai työkyvyn arviointiin - työmarkkinatuen kuntaosuus pienenee. Mittari: Työmarkkinatuen kuntaosuus pieneni noin 25.000 euroa	Ohjaus on tehostunut, mutta koronan vaikutus työmarkkinatukilistaan vaikutti yhä, joten kuntaosuus ei pienentynyt ihan toivotulla tavalla. Yrittäjien työttömyysetuuden kuntaosuus nosti kokonaishintaa noin 49.000 euroa vuonna 2021		
Alle 25-vuotiaiden työnhakija-asiakkaiden ohjaus opintoihin ja työhön tehostuu - nuorisotyöttömyys laskee	Nuorisotyöttömyys on hieman laskenut		

4.4.4. Maaseutupalvelut

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutuminen
Sähköisen asioinnin edistäminen tukihallinnossa. Tavoite 95 % hakemuksista sähköisesti Tohmajärvellä.	96,5 %. Tavoite on toteutunut.		
Maaseudun elinvoimaisena säilyttäminen säilyttämällä viljelyssä oleva peltoala. Tavoite 8 660 ha.	8668 ha. Tavoite on toteutunut.		

4.4.5. Henkilöstöpalvelut

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutuminen
Työhyvinvoinnin kehittäminen / esimiesjohtoryhmä toimii ja tieto kulkee / hyvä johtaminen / esimiesten kouluttaminen / työyhteisössä yhteiset pelisäännöt Mittarit: Esimiesjohtoryhmän koontumiskerrat vuoden aikana	Esimiesjohtoryhmä on kokoonnut 9 kertaa	Tavoitteen mittarille ei ollut asetettu tavoitetasoa, joten ei voida arvioida, onko tavoite toteutunut. Tarkastuslautakunta huomioi, että tavoite on moninainen, jota mitataan kuitenkin vain esimiesjohtoryhmän kokoontumiskerroilla.	●
Tulevaisuuden osaamistarpeiden tunnistaminen / Toimivat työnjaot ja prosessit Mittarit: Vertaisoppikoulujen koontumiskerrat ja osallistujamäärät	Alkuvuoden vertaisoppikouluja ei järjestetty, työruuhkassa priorisoitiin muita tehtäviä. Syyskaudella palattiin normaalirytmiiin ja vertaisoppikoulu koontui neljästi (27.8./24.9./29.10/26.11.) osallistujamäärän ollessa keskimäärin 10–15 henkeä. Kun koronan vuoksi tapaamiset toteutuivat pääasiassa etänä, niitä alettiin myös tallentaa myöhemmin katsottaviksi.	Tavoitteen mittarille ei ollut asetettu tavoitetasoa, joten ei voida arvioida, onko tavoite toteutunut.	●
Työhyvinvoinnin kehittäminen / henkilöstöedut ajan tasalla / hyvä johtaminen Mittarit: Pidetyt virkistyspäivät	Korona on tuonut haastetta virkistyspäivien järjestämiseen pitkän vuotta, mutta kokonaisuutta tarkasteltaessa niitä on saatu järjestettyä edellisvuoden tahtiin, ja niihin käytetty raha on pysynyt samana.	Tavoitteen mittarille ei ollut asetettu tavoitetasoa, joten ei voida arvioida, onko tavoite toteutunut.	●
Lisäksi tehdään koko henkilöstöä koskeva työhyvinvointikysely.	Kyselyyn vastasi 50% henkilöstöstä (119/239 hlöä). Tulokset ovat kokonaisuutena hyvää tasoa, joskin vaihtelua toimintayksiköiden välillä esiintyy.		●

4.4.6. Hallintopalvelut

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutuminen
Järjestetään yhteinen valmistelijan ja esittelijän koulutus Mittari: Koulutukseen osallistuneiden määrä	Tavoite on toteutunut. Hyvä hallinto ja päätöksenteko -koulutus järjestettiin kahdessa osassa 4.5 ja 11.5. Tohmajärven kunnan toimielinten esittelijöille, sihteereille ja muille valmisteluun osallistuville viran- tai toimenhaltijoille. Koulutus räätälöitiin yhteistyössä Riverian kesäyliopiston kanssa Tohmajärven kunnan tarpeiden mukaiseksi. Koulutukseen osallistui 16 hallinnon työntekijää eri toimialoilta.	Tavoite on toteutunut, mutta mittarina on pidetty koulutukseen osallistuneiden määrää, jolle ei ole asetettu tavoitearvoa.	
Toteutetaan kuntalaiskysely Mittari: Tehtyjen kyselyjen määrä / Saatujen vastausten määrä	Tavoite on toteutunut, koska on toteutettu yksi kuntalaisten käsityksiä omasta asuinkunnasta tiedusteleva kysely, johon saatiin yli 150 vastausta. Kysely toteutettiin hyödyntäen Innoduelin osallistamisen työkalua. Kysymyksiin vastattiin 150–344 kertaa. Kysely oli avoinna 19.8. – 28.9.2021. Kyselyä varten laadittiin seitsemän kysymystä, joiden tarkoituksena oli saada tärkeää tietoa kuntalaisilta uutta kuntastrategiaa varten.	Tavoite on toteutunut, mutta mittarina on pidetty tehtyjen kyselyjen määrää tai saatujen vastausten määrää, joille ei ole asetettu tavoitearvoa.	

4.4.7. Talouspalvelut

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutuminen
Alitilittäjäkassoilla otetaan käyttöön maksupäätteet helpottamaan käteisen rahan käsittelyä. Tavoite: 4 kassaa Mittari: 4 kpl	Otettu käyttöön musiikkiopistolla, kirjastolla, teknisellä toimella sekä liikunta- ja nuorisotoimissa		
Taloushallinnon töiden ja palveluiden aikatauluttaminen	Ei toteutunut		
Maksuliikenneohjelman uuden version käyttöönotto	Otettu käyttöön huhtikuun alussa		
Palkkalaskelmien sähköisen lähettämisen lisääminen Tavoite: 40 % laskelmista	30 % laskelmista		

4.4.8. Tiedonhallintapalvelut

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslausetakunnan lisähuomiot	Toteutuminen
Tiedonhallintalain vaatimukset on täytetty aikataulussa. Mittari: Tiedonhallintamalli on valmis, samoin asiakirjajulkisuuskuvaus ja muut vuoden 2021 loppuun mennessä tehtävät lain vaatimat toimenpiteet ja asiakirjat.	Tavoite on toteutunut. Tiedonhallintamalli ja asiakirjajulkisuuskuvaus ovat valmiit. Kunnanhallitus hyväksyi 28.06.2021 § 255 Tohmajärven kunnan tiedonhallintamallin.		
Selvitetään, kannattaako kunnan toimielimien (pl. keskusvaalilautakunta) siirtyä käyttämään sähköistä kokousalustaa. Mittari: Sähköisen kokousalustan tarve on selvitetty ja hyöty arvioitu suhteessa kuluihin. Mikäli se katsotaan tarpeelliseksi, hankitaan järjestelmä ja otetaan se käyttöön.	Tavoite on toteutunut. Kunnanhallitus on kokouksessaan 1.3.2021 § 70 päättänyt, ettei sähköistä kokousalustaa hankita.		
Paperiarkistojen järjestystä ja luettelointia on parannettu. Mittari: Arkistokotelot ovat paremmassa järjestyksessä, säilytysaikansa ylittäneet asiakirjat hävitetty sekä luettelointi tarkastettu ja tarvittaessa uusien arkistoluetteloiden laadinta aloitettu.	Tavoite ei ole täysi määräisesti toteutunut. Suurin osa seulottavasta materiaalista on hävitetty kunnanviraston arkistohuoneista. Vanhoja luetteloita on löytynyt hiukan, mutta ne ovat hyvin epätäydellisiä ja/tai vanhentuneita. Uudelleenluettelointityön varsinainen käynnistäminen ei ole vielä käynyt päinsä ajanpuutteen vuoksi. Tiedonhallinnan asiantuntijan virka on ollut täyttämättä 01.09.2021-09.01.2022.		
Selvitetään arkistotilojen kunto ja sijoittelu. Tällä hetkellä vähintään yksi sivistystoimiston talon arkistohuone on kelvoton tarkoitukseen (liiallinen kosteus), ja tilojen hajanainen sijoittelu ei välttämättä ole optimaalinen. Mittari: Arkistotilojen kunto ja korjaustarve on selvitetty niin, että mahdollisia korjauksia voisi kirjata tulevien vuosien investointiohjelmiin. Aineistot on siirretty suojaan liikakosteasta tilasta tai kosteusongelma on hoidettu kuntoon. On selvitetty, tarvitaanko muita arkistoinaisteiden siirtoja tilasta toiseen ja toteutettu ne mahdollisuuksien mukaan.	Ei toteutunut täysin. Keskusteltu teknisen johtajan kanssa, joka sanoi, että kostean arkistohuoneen korjaus olisi huomattavan kallista. Lisäksi on käynyt selville, että voisi olla mahdollista siirtää sekä sen että tarkoitukseensa nähden liian pienen Värtsilän aineistot sisältävän arkistohuoneen sisällös saman käytävän varrella olevaan huomattavasti suurempaan huoneeseen, jossa olosuhteet ovat asianmukaisemmat. Tämä ratkaisu olisikin kustannustehokkain. Asia on selvitelty v. 2022, ja sähköpostilla tiedusteltu kiinteistöyhtiön halukkuutta korjata arkistotilat. Nyt kuivatuslaite pitää arkistotilaa kunnossa.		

Kunnan arkistointiin ja asiakirjahallintoon liittyvät ohjeet ovat ajan tasalla. Mittari: Ohjeet on käyty läpi ja tarvittaessa laadittu uudet.	Tavoite on toteutunut. Päivitetty tiedonhallinnan toimintaohje tulee voimaan 1.9.2021 sekä tietosuoja- ja tietoturvaohjeet ovat vielä ajan- tasaisia.		
--	--	--	---

4.4.9. Lomituspalvelut

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	To- teutu- minen
Sähköinen vuosilomahaku. Mittari tavoite: 95 % Sähköisten hakemusten määrä.	Sähköisten hakemusten määrä 201 kpl/ 213 kpl 94,37 %	Tavoite jäi lievästi alle tavoitteen.	
Ohjataan maatalouslomittajia ennalta ehkäisevästi työterveys- huollon kautta elintapahankkeen, sekä tyky-kuntoutukseen 1-5 kpl:tta henkilökohtaisen tarpeen mukaan. Mittari: Osallistuneiden lomittajien määrä	3 lomittajaa ohjattu.	Mittariin olisi hyvä laittaa tavoitetaso näkyviin.	
Maatalouslomittajien digiloikka, sähköiset työlistat, yhteyden pito sähköisesti Mittari: 75 % maatalouslomittajista saadaan koulutettua sähköisten järjestelmien käyttöön.	6/2021 59,5 % lomittajista ottanut sähköisiä järjestelmiä käyttöön. Maatalouslomittajille pidetty teamsin kautta koulutusta, sähköiset työvuorotaulukot lähtivät vuoden 2021 lopussa 22/37 lomittajasta. Älypuhelin käyttöönnotto tammikuussa 2022.		
Järjestetään Melan tulokortin tavoitteiden mukaiset laadukkaat palvelut asiakkaille Mittari: Asiakastyytyväisyys tavoite 4.	4,24		

4.4.10. Maa- ja metsätalous

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakun- nan lisähuomiot	To- teutu- minen
Hakattu puumäärä 4.000 m ³	3.340 m ³	Onko tavoitteena ollut hakattu puumäärä met- sänhoitosuunnitelman mukainen hakattava puumäärä?	
Hoidettu metsäalue 25 ha	45,3 ha		

4.5. Sosiaali- ja terveyspalvelut

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakun- nan lisähuomiot	Toteutumi- nen
Tohmajärven kuntalaiset saavat Siun sotelta riittävät ja laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut	Tavoite jäänyt osittain toteutumatta. Siun soten palvelut eivät ole olleet kesäkuun loppuun mennessä riittäviä, vaan palveluiden saatavuudessa on ollut puutteita mm. lääkäri ja hammaslääkäripalveluiden osalta.	Siun soten tuottamat palvelut ovat olleet täysin riittämättömiä ja laatu on heikentynyt.	
Siun soten paikallinen neuvottelukunta kokoontuu vuoden aikana vähintään kolme kertaa.	Siun soten paikallinen neuvottelukunta on kokoontunut vuoden 2021 aikana kerran.		
Toimintakate -20.323.800 €	-20.154.882 €		

Sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta tilinpäätökseen on tehty Siun soten alijäämiä varten pakollinen varaus, jonka suuruus on 480.000 euroa. Vuoden 2021 tulokseen vaikuttaa myös pelastuslaitoksen varallaolioriidan korvaukset, jotka on kirjattu tilinpäätökseen pakollisena varauksena 137.000 euron suuruisesti. Pakollisista varauksista huolimatta Tohmajärven kunnan maksuosuus on noin 180.000 euroa pienempi kuin vuonna 2020.

4.6. Sivistyslautakunta

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakun- nan lisähuomiot	Toteutumi- nen
Toimintakate -6.391.770 €	-6.490.025 €		

4.6.1. Sivistystoimen hallinto

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakun- nan lisähuomiot	Toteutumi- nen
Tavoitteena tukea sivistys- toimen muita yksiköitä hei- dän perustehtävässään tasa- puolisesti ja mitata tässä ta- voitteessa onnistumista kyselyllä, joka suunnataan sivistystoimessa työskenteleville henkilöille. Mittari: Kyselyn tulokset ja vuosittainen vertailu 2021 alkaen.	Kysely toteutettu.	Kysely on toteutettu, mutta vertailutietoa ei vielä ole saatavilla vuonna 2021. Kyselyn tuloksista ei ole raportoitu tilinpäätöksessä.	

4.6.2. Perusopetus

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakun- nan lisähuomiot	Toteutumi- nen
Kaikki peruskoulun hyväksyttävästi suorittavat saavat jatko-opiskelupaikan Useimpien tutkimusten perusteella peruskoulun jälkeisellä jatko-opiskelupaikalla on merkittävä vaikutus nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä Mittari: Jatko-opiskelupaikan saaneiden osuus prosentteina ikäluokasta	Toteutunut 100 %.		
Maiju Lassilan koulun toimintakulttuurin luominen Uusi yhtenäiskoulu yhdistää perusopetuksen vuosiluokkien 1–9 opetuksen yhden koulun alle. Tämä vaatii yhtenäisen toimintakulttuurin kehittämistä koko kouluyhteisön osalta Mittari: Loppuvuodesta toteutettava kysely kouluyhteisölle. Kyselyssä selvitetään koulun toimintakulttuurin luomisen onnistumista	Kysely toteutettu.		

Perusopetuksen oppilasmäärä oli 385. Edellisenä vuonna oppilasmäärä oli 358, vuonna 2018 346, vuonna 2017 366, vuonna 2016 oppilasmäärä oli 385 ja vuonna 2015 391. Perusopetuksen toimintakate on ylittynyt arvioidusta 198.000 eurolla. Ennakoitua suurempia kustannuksia on kohdistunut erityisesti palvelujen ostoihin, joissa ICT-kustannukset sekä palvelujen ostot kunnilta ja kuntayhtymiltä ovat olleet huomattavasti suuremmat kuin on arvioitu. Lisäksi uuden koulukeskuksen alkumetreillä on hankittu mm. toimisto- ja koulutarvikkeita, vaatteistoa ja kirjallisuutta arvioitua enemmän. Lisäkulut ovat olleet perusteltuja ja välttämättömiä.

4.6.3. Lukiokoulutus

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutumisen
Kaikki abiturientit saavat lukion päättötodistuksen ja suorittavat ylioppilaskirjoitukset. Toisen asteen suorittaminen on tehokkain keino syrjäytymisen ehkäisyyn Mittari: Päättötodistuksen ja ylioppilaskirjoitusten suorittaneiden prosenttiosuus lukion ikäluokasta	Kaikki saaneet päättötodistuksen, osalla kirjoitukset kesken.	Mittarina on pidetty päättötodistuksen ja ylioppilaskirjoitusten suorittaneiden prosenttiosuutta lukion ikäluokasta. Prosenttiosuudelle ei ole asetettu tavoitearvoa.	
Paikkakunnan lukio entistä houkuttavamaksi Lukiokoulutukselle on uudet tilat Sivistyskeskus Ahjossa, jossa lukiolaisille on käytössään omia tiloja. Mittari: Tohmajärven lukion opiskelupaikaksi valinneiden prosenttiosuus paikkakunnalta lukioon lähtevistä nuorista.	Tohmajärveläisistä peruskoulun päättäneistä 18 oppilasta lähti lukioon, joista 14 valitsi Tohmajärven lukion.	Mittarina on pidetty Tohmajärven lukion opiskelupaikaksi valinneiden prosenttiosuutta paikkakunnalta lukioon lähtevistä nuorista. Prosenttiosuudelle ei ole asetettu tavoitearvoa. Lisäksi toteumassa on kerrottu lukumäärät, ei prosenttiosuutta.	

Tohmajärven kunnan lukio toimii yksisarjaisena. Lukion oppilasmäärä oli 51. Edellisenä vuonna oppilasmäärä oli 50.

Oppilaskohtaiset nettomenot olivat 10.404 euroa. Edellisenä vuonna nettomenot olivat 10.066 euroa/oppilas.

4.6.4. Kansalaisopisto

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutuminen
Asiakastyytyväisyyskyselyn toteuttaminen. Tavoitteena kahden uuden kurssin toteuttaminen kyselyn perusteella.	Toteutui. Koronan takia asiakastyytyväisyyskyselyä ei ollut järkevää toteuttaa keväällä ja liikuntakurssien osalta kysely tehtiin onneksi jo syksyllä. Niiden tuloksia pystyimme hyödyntämään seuraavan lukukauden opinto-ohjelmaa suunnitella. Asiakastoiveita otamme vastaan jatkuvasti ja niiden perusteella opinto-ohjelmaan saatiin syksyllä alkavaksi saksan kielen kurssi ja puutöiden päiväkurssi.		
Verkko-opetuksen lisääminen. Tavoitteena viiden verkkokurssin tai –luennon toteuttaminen.	Toteutui. Luennot siirrettiin koronan takia pidettäväksi syksyllä, pelkkä etätoteutus ei olisi toiminut. Kevään liikuntakurssit peruttiin ja kurssilaisille lähetettiin erilaisia opiston opettajien tekemiä verkkojumppien linkkejä, yhteensä 6 kpl.		

Kuva: Puun Sielu -taidekartanon yksi taideteoksista Kuvaaja Ritva Simonen

4.6.5. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutuminen
Asiakastyytyväisyyskyselyn toteuttaminen palvelumuo- toilun lähtökohtia hyödyn- täen. Tilaratkaisujen ja ai- neistojen sijoittelun onnistu- minen ja mahdollisten toi- veiden toteuttaminen. Tar- kastelun kohteeksi valitaan kaksi konkreettista tarkaste- lun kohdetta.	Toteutui. Kysely toteutettiin pienimuotoisesti harjoittelijan toimesta kevään aikana.	Toteutumassa ei ole kerrottu tavoitteen toteutumisesta riittä- västi esimerkiksi sitä, mitkä kaksi tarkaste- lun kohdetta on va- littu.	
Kirjaston tiloja tarjotaan eri toimijoiden ja kuntalaisten käyttöön. Tavoitteena on 1 kokoontuminen kuukau- dessa eli 12 tapahtumaa vuoden aikana.	Toteutui. Koronan takia kirjas- ton tiloja ei voitu tarjota aktii- visesti muiden käyttöön. Joita- kin tapahtumia ja kokoontumia kirjastossa on ollut sekä yksit- täiset henkilöt ovat voineet va- rata tiloja esim. opiskelua var- ten. Kirjaston tiloja hyödynnet- tiin koulukuvauksissa ja kut- sunnoissa. Syksyllä alkoi luku- vinkkauspiiri kirjastossa, joka kokoontui 4 kertaa. Tavoit- teena ollut tapahtumamäärä saavutettiin.		
Omatoimiasiakkuuden käyt- töönotto. Tavoitteena on 400 omatoimiasiakkuutta ensimmäisen vuoden aikana.	Ei toteutunut. Sopimuksia alle- kirjoitettiin 152 kpl. Omatoimi- asiakkaana voi käydä myös sel- laiset Vaara-kirjastojen asiak- kaat, joiden sopimus on allekir- joitettu jossakin muussa Vaara- kirjastossa. Heitä on myös mei- dän asiakkainamme, joten to- dellisten omatoimiasiakkaiden määrä on ilmoitettua suu- rempi. Omatoimiasiakkuus al- koi vasta toukokuussa koro- nasta johtuen.		
Asiakastyytyväisyyskyselyn toteuttaminen, joka suunna- taan kulttuurikasvatussuun- nitelman mukaisesti kou- luille. Kerättyjen kokemus- ten perusteella toteutetaan koululaisille kaksi heidän toivomaansa kulttuurielä- mystä.	Ei toteutunut. Kyselyä ei tehty, sillä koululaisten toivomia kulttuurielämyksiä ei olisi ehti- nyt toteuttaa koronasta joh- tuen. Keväällä esityksiä ei voitu järjestää ja syyslukukaudella toteutettiin vain ennalta sovi- tut esitykset, joita oli jouduttu siirtämään jo useamman ker- ran.		

Tarkastuslautakunta huomioi, että kirjasto- ja kulttuuripalveluissa on kiinnitetty tavoiteasetteluun huomiota ja tavoitteet ovat nyt mitattavissa ja arvioitavissa.

Kirjaston lainausten määrä oli 49.837. Edellisenä vuonna lainausten määrä oli 42.072. Lainauksia oli 11,6 kpl/asukas.

Kulttuuritapahtumia on järjestetty yhdessä kunnan eri toimialojen kanssa. Kulttuuritapahtumien määrä oli 19. Edellisenä vuonna kulttuuritapahtumia oli 4.

Toimintakate oli -317.916 euroa, joka oli talousarviota 34.666 euroa heikompi.

Kuvaaja Ritva Simonen

4.6.6. Liikunta- ja nuorisopalvelut

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutumisen
Rakenteilla olevien ja vastavalmistuneiden liikuntapaikkojen käyttöönotto, toiminnan aloitus ja juurruttaminen. Tavoitteena vertaisohjaajien kouluttaminen ikäihmisten ohjaamiseen, yksilöohjauksen järjestäminen kuntosalille omana toimintana sekä yhteistyössä yksityisten pt-ohjaajien kanssa. Mittari: Vuoden aikana järjestetyt koulutukset 2kpl, koulutuksiin osallistuneiden määrä, yksityisten pt-ohjaajien kanssa tehtyjen sopimusten lukumäärä (2kpl)	Toteutunut vain osittain, uudella kuntosalilla on loppuvuodesta järjestetty omana toimintana yksilö- ja ryhmäohjausta. Yksityisten ohjaajien kanssa sopimuksia ei ole voitu tehdä, koska kuntosali valmistui vasta loppuvuodesta.		
Sähköinen tilavarausjärjestelmä liikuntahallille ja sähköinen käyttöjärjestelmä ja kulunvalvonta kuntosalille. Tavoitteena siirtyä sähköiseen varausjärjestelmään ja kulunvalvontaan sekä saada tietoa kävijämääristä, ikäkaumasta ja käyttöajankohdista. Mittari: Tilastoidaan kävijämäärät kuukausittain uuden kuntosalin valmistuttua, asiakastytyväisyysskysely vuoden 2021 lopussa uudistuksista	Ei toteutunut. Liikuntahallin laajennuksen viivästymisen vuoksi sähköisen varausjärjestelmän hankinta ja käyttöönotto on siirtynyt vuodelle 2022. Asiakailta on saatu alustavaa palautetta suullisesti, joka on ollut erittäin positiivista.		
Nuorisokortti Luodaan sähköinen järjestelmä (qr-koodi ja verkkoalusta) jolla kirjaudutaan nuorisotoimen toimintoihin. Kortin avulla voidaan tilastoida kävijämääriä ja tilastot saadaan suoraan syötettyä järjestelmän kautta valtakunnalliseen tilastointiin. Järjestelmän avulla saadaan myös Tohmajärven harrastehaku sähköiseksi ja toimintojen markkinointi helpottuu. Mittari: Qr-koodit kaikille nuorisotoimen asiakkaille vaiheittain. Vuoden loppuun mennessä qr-koodi on 75 %:lla yläkouluikäisistä.	Nuorisokortti on otettu käyttöön nuorisotila Stopin käyttäjillä. Arviolta noin kolmellakymmenellä iältään 13–18-vuotiaalla Stopin käyttäjällä on nuorisokortti.	Toteumassa ei ole ilmoitettu mittarin mukaisesti prosentuaalisesti QR-koodin hallitsijoita. Ei voida arvioida, onko tavoite toteutunut.	
Nuorisovaltuusto päättää 10.000 euron kehittämisrahan käytöstä oman aloitteensa mukaisella tavalla	Toteutunut. Nuorisovaltuuston kymppitonilla on järjestetty lapsille pompputapahtuma, hankittu kolme kyläkiikkua ja nuorisotilalle uusi biljardipöytä. Koronarajoitukset ovat hankaloittaneet rahan käyttöä.		

1. Etsivä nuorisotyö on mukana koulu-nuorisotyössä (peruskoulu, lukio, ammatilliset opinnot) ennaltaehkäisevä työ à syrjäytymisen ehkäisy à vahvistaa nuorten taitoja, joilla kiinnittyä palveluihin ja jatkoopuluille 2. Nuorten ohjaaminen koulutukseen 2. aste, muut opinnot (osaamisen päivittäminen ammatillisen tutkinnon suorittaneet), lukiolaisten jatko-opintoihin ohjaaminen 3. Nuorisotyöttömyyden ehkäiseminen/vähentäminen, yhteistyö eri työelämyksien kanssa o työelämään hakeutuminen o arjen hallinnan taitojen vahvistaminen sekä itsenäistymisen tukeminen 4. Ohjata nuoria eri palveluihin, yhteistyö verkostotoimijoiden kanssa, (mm. nuorten työpajatoiminta) o Mittarina tavoitettujen nuorten (16–29 v.) määrä	Tavoite toteutunut: Etsivä on ollut mukana koulun nuorisotyössä. Etsivä on osallistunut myös nuorten ohjaamiseen 2. asteen opintoihin. Tehty vahvaa yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa. Nuoria on tavoitettu enemmän kuin edellisvuonna vastaavana aikana	Tavoite ei ole mitattavissa, joten ei voida arvioida, onko tavoite toteutunut.	
---	---	---	--

4.6.7. Varhaiskasvatus

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutuminen
Siun soten perhepalveluiden kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi Kuntastrategiassa perheiden pahoinvoinnin torjunnan toimenpiteenä edellytetään varhaista puuttumista ja tiedonkulkua sivistystoimen ja Siun soten perhepalveluiden kanssa. Yhteistyötä tehdään hyvinvointineuvolassa sekä lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman myötä. Mittarina: Hyvinvointineuvolan säännöllisyyden ja yhteistyön riittävyys arviointi: Kuntastrategiassa tavoitetilana 2021 lastensuojelutarpeen ja huostaanotettujen osuuden alentaminen maakunnan keskiarvotasolle	Toteutunut. Hyvinvointineuvola käynnistyi 18.5.2021 ja kokoontui säännöllisesti keskimäärin 4–8 viikon välein. Yhteistyön myötä perheiden tilanteita sekä yhteistyömuotoja saatiin edistettyä. Lastensuojeluilmoitusten määrässä korona-aika näkyy vuoden 2020 osalta laskeneena määränä, mutta vuoden 2021 osalta merkittävänä nousuna. Lastensuojelun asiakkuusmäärät ovat kuitenkin tästä huolimatta pysyneet vuosien 2019–2021 aikana tasaisena. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen (kii-reelliset sijoitukset, sijoitukset avohuollon tukena sekä huostaanotot) lasten määrässä on tapahtunut merkittävä lasku: vuonna 2019 näiden lasten määrä oli 42, kun vuonna 2021 määrä oli 26 lasta.	Toteumassa ei ole kerrottu maakunnan keskiarvotasoja, joten ei voida arvioida, onko tavoitteen tavoitetaso toteutunut.	

Asiakastyytyväisyys: varhaiskasvatuspalvelut vastaavat asiakkaiden tarpeisiin Mittarina: asiakastyytyväisyyskysely huoltajille ja lapsille keväällä 2021. Mittarin tavoitearvo 85–100 %	Toteutunut. Asiakastyytyväisyyskyselyssä 91,4 % vastasi varhaiskasvatuksen vaihtoehtojen vastaavan perheiden tarpeisiin. Kokonaistyytyväisyys varhaiskasvatus ja esiopetuspalveluihin sai mediaaniarvosanan 9 (vastaajista 60 % antoi arvosaksi 9 tai 10).		
--	--	--	---

Hoidossa olleiden lasten määrä oli 151, kun edellisenä vuonna hoidettavia oli 164. Lasten määrästä esiopetuksessa oli 76, edellisenä vuonna 44. Esiopetusryhmiä oli viisi.

Varhaiskasvatuksen toimintakulut olivat 1.850.794 euroa. Alitus talousarvioon nähden oli 40.736 euroa.

4.7. Keski-Karjalan musiikkiopisto

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutuminen
Toimintakate -881.800 €	-871.643 €		

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutuminen
Markkinointitoimet vuositasen seuranta: musiikkiopiston tuottamat kampanjat, mainokset, jotka on kohdennettu toimialueelle tai toimialueen ulkopuolelle. Mittari: kaksi kertaa vuodessa peittojakeluna tehtävä mainoskampanja (osoitteeton jakelu) toiminta-alueen kunnille.	yksi peittojakeluna tehty mainoskampanja Tohmajärven ja Polvijärven kuntien alueelle, julisteet/flaijerit: 16 kertaa jaettu/toimitettu, maksetut somepostaukset 12 kpl, popjazz-osaston livestriimattu soitinesittely verkossa 1kpl.		
Viestintätoimet vuositasen seuranta: musiikkiopiston tuottamat blogitekstit, henkilöstökoulutustilaisuudet ja muut menetelmät, joilla yksikön toimintaa tehdään tunnetuksi toimialueella tai toimialueen ulkopuolella. Mittari: Tuotetaan yksi uutiskirje ja 1–2 blogitekstiä/kuukausi.	Blogitekstit 7 kpl, uutiskirjeet 5 kpl, somepostaukset 75 kpl, Pillilehti julkaistu 5/2021, Sivistyksen Suakkunat -lehden artikkelit.		

Yhteistyöhankkeet vuositason kunnittain tehtävä seuranta: musiikkiopiston ja kuntien yksiköiden yhteistyöhankkeet, joilla jalkautetaan taiteen perusopetuksen toimintoja oppilaiden ja/tai muiden kuntalaisten eduksi. Mittari: Vähintään yksi yhteistyö tai hanke taiteen perusopetuksen antamisen lisäksi jokaisen toimialueen kunnan tai kunnassa toimivan muun tahon kanssa.	Heinävesi: syksyllä sekä alakoulun että varhaiskasvatuksen yhteistyöhankkeiden käynnistyminen, kunnan kanssa vauvamuskarilahjakortit. Liperi: yhteistyötä seurakunnan kanssa, alakoulun kanssa, päiväkotimuskarit koko kevätkauden 16 viikkotuntia erillisellä tuotantosopimuksella; sopimus Siikasalmen koulun toiminnasta heidän tilauksenaan viikoittain lokakuusta 2021 alkaen. Outokumpu: yhteistyötä koulun kanssa sekä Outokummun puhalinorkesterin kanssa, kunnan kanssa vauvamuskarilahjakortit. Polvijärvi: yhteistyötä Tempo-orkesteritoiminnalla alakoulun kanssa viikoittain, sekä bänditoiminnan osalta yhteistyö laajenee syyskaudella 2021. Rääkkylä: Yhteistyötä kunnan kanssa mm. vauvamuskarilahjakortit, yhteistyötä seurakunnan kanssa yhteisvastuukonsertin järjestämisessä. Kitee: yhteistyötä kristillisen kansanopiston kanssa, Soneticin kuoroyhdistyksen kanssa, yhteistyötä Kiteen kulttuuritoimen kanssa, yhteistyö Kiteen perusopetuksen kanssa Suomen harrastamisen mallin ukulele -ryhmät keväällä 2021 ja kouluorkesteri syksystä 2021 alkaen. Tohmajärvi: yhteistyötä kansalaisopiston kanssa (Kipinä; opettajia ja soittimia), yhteistyö perusopetuksen kanssa Ahjossa, yhteistyötä kehittämispalveluiden kanssa, koulutustilaisuus kunnan varhaiskasvatuksen henkilöstölle, kirjaston kanssa yhteistyövideot näytellyistä, yhteistyö taiteilijaresidenssin kanssa. Virkku-hanketta pyritään käynnistämään kaikkien kuntien soteyksiköiden kanssa. Syyskaudella sen käynnistämisen haasteena oli viestintätuottajan sijaisuudentäytön rekrytointiongelmat ja sen aiheuttama resurssipula.		
--	---	--	---

Oppilasmäärä oli 638 oppilasta, jonka lisäksi ostopalvelumusiisoinneissa oli 33 oppilasta. Edellisenä vuonna kokonaisoppilasmäärä oli 860.

Keski-Karjalan musiikkiopiston tavoiteasetantaan on kiinnitetty huomiota vuoden 2021 talousarvion laadinnassa. Tässä on merkittävää parannusta edellisvuoteen nähden.

4.8. Ympäristölautakunta

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutuminen
Toimintakate -1.378.683 €	-1.419.655 €		

4.8.1. Hallinto

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutuminen
Hallintoa hoidetaan taloudellisesti ja tehokkaasti eri tulosyksiköiden toimintaa tasapuolisesti tukien. Mittarit Teknisen toimen kustannusten toteuman vertailu budjetoituun summaan (toteutui/ei toteutunut)	Teknisen toimen toimintakate ylittyi marginaalisesti budjetoituun verrattuna. Tavoite ei toteutunut. Hallinnon toiminnot ovat toteutuneet suunnitellulla tavalla.		
Henkilöstön työkuormaa pyritään tasapainottamaan henkilöstöjärjestelyillä.	Työajat onnistuttiin saamaan liukumien puitteissa. Tavoite toteutui.		
Ylitöiden minimoiminen Mittarit Ylitöiden suhteellinen kertymä edellisvuoden tilanteeseen verrattuna (ylitti edellisvuoden/ei ylittänyt edellisvuotta)	Hetkellisiä ylityöpiikkejä on tasattu työaika- ja järjestelyjen puitteissa. Ylitöitä ei tehty.		

4.8.2. Tekninen toimi

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutuminen
Käynnissä olevat kaavamuutokset saadaan valmiiksi vuoden 2021 aikana.	Vuoden 2020 aikana olleet kesken-eräiset kaavat saatiin valmiiksi vuoden 2021 aikana. Tavoite toteutui		
Rakennusvalvonnan sähköinen lupajärjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2021 aikana.	Lupapiste.fi palvelu otettu käyttöön rakennusvalvonnan lupa-asiointia varten. Palvelun käyttöönotto on onnistunut ja suurin osa lupahakemuksista on tullut sähköisesti palvelun kautta. Paperisena toimitettuja lupahakemuksia otetaan edelleen vastaan, mutta niiden käsittelystä peritään lisämaksu taksan mukaisesti. Tavoite toteutui.		
Kaavatiet ja yleiset alueet pidetään käyttötarkoitustaan vastaavassa kunnossa, kustannustehokkaasti. Yleisten alueiden viihtyisyyteen kiinnitetään erityistä huomiota, resursien puitteissa. Mittarit: Kaavateiden ylläpitokustannusten suhde budjetoituun, pysyttiinkö budjetissa (kyllä/ei). Reklamaatiokehitystä verrataan aikaisemman vuoden tilanteeseen verrattuna (vähemmän/enemmän).	Kaavatiet on pidetty käyttötarkoituksen mukaisessa kunnossa. Pysyvä lumi satoi normaalia aikaisemmin vuonna 2021, joka lisäsi talvikunnossapidon kustannuksia vuoden lopussa. Kunnossapitokustannukset pysyivät talousarvion mukaisessa budjetissa. Vuoden 2021 aikana teiden kunnossapitoon liittyvä asiakaspalaute on vähentynyt. Puisto- ja viheralueita on pidetty kunnossa määrärahojen puitteissa. Määräaikainen metsuri oli palkattuna kesän ajan. Vieraslajien torjuntaan on syytä kiinnittää jatkossa enemmän huomiota. Asetetut tavoitteet toteutuivat.		

4.8.3. Vesihuoltolaitos

Tavoite	Toteuma	Tarkastus- lautakunnan lisähuomiot	Toteutumi- nen
Vesihuollon toimintavarmuuden, häiriötilanteisiin ja riskeihin varautumisen sekä ennakoivan kunnossapidon kehittäminen. Mittarit: Häiriötilanteiden sekä niihin liittyvien asiakaspalautteiden seuranta. Talousveden laadun sekä jäteveden puhdistustulosten jatkuva seuranta.	- Talousveden toimittamisessa oli jonkin verran häiriötilanteita, erityisesti keväällä ja alkukesästä, jotka pääosin johtuivat saneeraustöiden takia vedenjakealueissa tehdyistä muutoksista ja niistä seuranneesta verkoston normaalia poikkeavasta paineenvaihtelusta. Tämä lisäsi jonkin verran asiakaspalautteen määrää. - Vuoden aikana oli useita verkostovuotoja, joista muutamat melko isoja. Verkostovuodot eivät kuitenkaan ehtineet vaikuttamaan veden toimittamiseen, vaan vuodot onnistuttiin löytämään ja korjaamaan riittävän ajoissa. - Varavoimajärjestelmät ovat toimineet suunnitellusti. - Jätevesien johtamisen häiriötilanteet liittyivät pääosin jätevedenpumppaamoiden toimintahäiriöihin, joista saatiin yhteydenottoja ja asiakaspalautetta. Toimintahäiriöiden määrässä ei tapahtunut olennaista muutosta aikaisempiin vuosiin. Viettoviemäreiden tukkeutumisia oli vuoden aikana muutamia. - Nykyisellään vesihuollon henkilöstöressurit ovat alimitoitettut, alimitoitus aiheuttaa ongelmia varsinkin häiriötilanteisiin reagoimiseen erityisesti loma-aikoina. Nykyresursseilla ennakoiva kunnossapito on myös haasteellista. - Verkoston saneerauksia toteutettiin määrärahojen puitteissa. - Talousveden laadussa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden aikana. - Jätevedenpuhdistamo toimi lupaehtojen mukaisesti. Yhteenvetona tavoitteista todettakoon, että häiriötilanteisiin liittyvän asiakaspalautteen osalta ei tullut esille mitään tavallisuudesta poikkeavaa. Talous- ja jäteveden laatu täytti annetut kriteerit. Tavoitteiden todetaan täyttyneen.		

4.8.4. Ravitsemus- ja siivouspalvelut

Tavoite	Toteuma	Tarkastusla- takunnan li- sähuomiot	Toteutu- minen
Sivistyskeskus Ahjolle tuotettavien ruoka- ja siivouspalveluiden toteuttaminen kustannustehokkaasti ja joustavasti huomioiden muuttuvat hygieniat/ laatu ohjeet. Mittarina: Kustannusvertailu menot/tulot	Sivistyskeskus Ahjolle tuotetut ruoka- ja siivouspalvelut on pystytty toteuttamaan suunnitellusti. Henkilöstömäärä on pysynyt entistä vastaavana. Lisäkustannuksia on syntynyt lähinnä koronaepidemian aiheuttamien lisähankintojen osalta esim. käsipyyhepaperien lisääntyneenä käyttönä sekä joiden sopimustuotteiden hinnan korotusten vuoksi esim. suojakäsineet hinta, kaksinkertaistunut. Näitä ei ole pystytty ennakoimaan mitoituksen pohjalta tehdyssä hinnoittelussa. Ruokapalveluiden osalta sisäisten aterioiden keskimääräinen kustannusarvio toteutui hyvin. Tavoitteet toteutuivat.		
Sosiaali- ja terveystal- veluiden tukipalveluina teh- tävien ruoka- ja siivous- palveluiden kehittäminen tilaajan kanssa yhteis- työssä Mittarina: Yhteiskoulutus- ten määrä ja käytyjen laa- tukeskusteluiden tulokset, sekä puhtausmittausten tulokset.	Ulkoisten tukipalveluiden tilaaja/ tuottaja yhteistyö on sujunut hyvin. Keskimäärin kerran kuukaudessa Teams tapaamiset Siun soten palveluasiantuntijan kanssa. Palvelunkuvausten tarkastaminen kerran vuodessa. Siun sote on toteuttanut laatu- tarkastuksia palveluasumisessa, ja niissä ei ole ollut huomautettavaa. Ruoka- ja siivouspalvelut ottivat satunnaisia ATP pintapuhtausnäytteitä kohteista, ennalta kertomatta, osana omaa laadun- tarkastusta. Mittauksia tehtiin palveluasumisen kohteissa (1x/vuosi) ja ruoanval- mistustiloissa (2x/ vuosi). Tavoitteena pal- veluasumisessa RLU arvo alle 100–130 ja keittiötiloissa RLU arvo alle 40. 90 % mita- tuista tuloksista oli kohteen raja-arvon alle. Tavoitteet toteutuivat.		

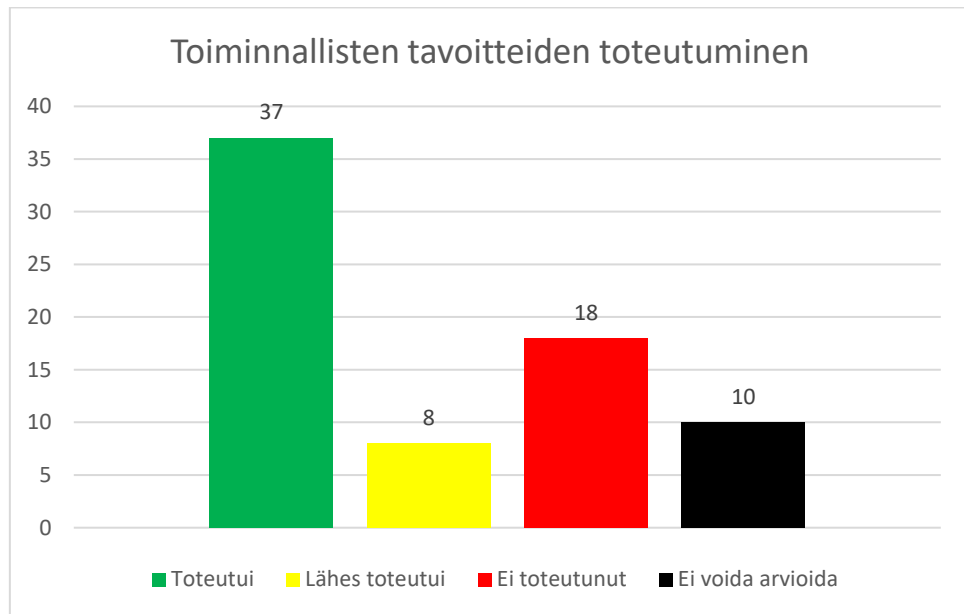
4.8.5. Tila- ja vuokrauspalvelut

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan lisähuomiot	Toteutuminen
Strategian mukaisesti poistetaan käytöstä tarpeettomaksi käyneitä rakennuksia. Kustannuksien alentamiseksi parannetaan käyttöastetta jäävien osalle. Mittarit: Palvelujen laadun arviointi asiakaskyselyllä ja toteutunut käyttöaste	Liikuntahallin laajennus valmistui syksyllä 2021. Vanhan osassa uusittiin vesikate, ulko-ovet, lukitukset sekä kamera- ja kulunvalvonta. Vanhan osan yläpohjaan lisättiin myös eristettä näin parantaen rakennuksen energiataloutta. Terveyskeskuksen vesikaton saneeraus valmistui joulukuussa 2021. Värtsilässä poistettiin keväällä käytöstä loput kaksi Myllyrannan rivitaloa ja kokonaisuus odottaa purkamista. Asuntorannan kiinteistöt siirtyivät uudelle omistajalle kesällä 2021. Värtsilässä kiinteistönhoitajan työtehtävien määrä väheni em. muutosten seurauksena. Vähennystä työtehtäviin tuli myös Värtsilän koulun siirtyessä pitäjänyhdistyksen käyttöön, kuin myös jätevesi- pumppaamoiden kaukovalvontaan liittämisen myötä. Kiinteistönhoitajan työpanoksesta on osa siirretty Kemien keskustaajaman kiinteistöihin sekä Tikkalan koulun/päiväkodin kiinteistöhoitoon. Asiakaskysely ei toteutunut Käyttöaste jäi tavoitteesta.	Tavoitteen mittareille ei ollut asetettu tavoitetasoja. Esimerkiksi käyttöastetavoitetta ei ollut määritetty.	

Teknisen toimen osa tavoitteista oli edelleen sellaisia, jotka eivät olleet selkeästi mitattavissa. Jatkossa tavoitteet tulisi asettaa siten, että niiden toteutumista pystyttäisiin arvioimaan. Mittareille olisi asetettava selkeät tavoitteet.

4.9. Yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta

Seuraavassa kaaviossa on esitetty kaikkien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen kaaviomuodossa. Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat tai toteutuivat ainakin osittain 62-%:isesti (45/73). Edellisenä vuonna vastaava prosenttiluku oli 57.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että tavoitteiden asettamiseen tulisi edelleen panostaa. Tavoitteiden tulisi olla selkeästi mitattavissa olevia, jotta niiden toteutumista pystyisi arvioimaan. Lisäksi tavoitteiden toteutumiseen olisi vastattava tilinpäätöksessä selkeästi. Asetetuille mittareille tulisi myös asettaa tavoitearvo.

4.10. Investoinnit

Investointien nettomenoihin oli varattu 2.395.000 euroa. Talousarviomuutoksia investointimenoihin tehtiin yhteensä 325.000 euroa. Suurin yksittäinen talousarviomuutos tehtiin jätevesi- ja vesihuollon saneeraukseen, josta vähennettiin menoja 290.000 euroa. Investointien toteuma oli nettona 1,6 miljoonaa euroa.

Investoinnit olivat valtuustoon nähden sitovia nettona projekteittain. Ylityksiä tuli seuraavissa projekteissa:

Kemienrinteen korjaus	8.115 euroa
Liikuntahallin saneeraus ja laajennus	281 euroa
Jv-puhdist. yleissuunnitelma ja ympäristölupa	2.864 euroa
Flyygeli	1.200 euroa

Ylityksiä ei voida pitää merkittävinä. Isoimpia investointeja olivat terveyskeskuk-
sen katto remontti, liikuntahallin vesikatto, vesijohtosaneeraus Valkealampi-väli-
säiliö ja liikuntahallin saneeraus ja laajennus.

Kuva: Terveyskeskuksen katto remontti toteutettiin vuoden 2021 aikana.

4.11. Kuntakonsernille asetetut tavoitteet

Tavoite	Toteuma	Tarkastuslau- takunnan lisä- huomiot	Toteutumi- nen
Kunnan konserniyhtiöiden taloutta hoi- detaan terveiden liiketalousperiaattei- den mukaisesti ja niiden taloutta vahvis- tetaan.	Tavoite toteutunut.		
Tilikauden aikana valmistellaan kunnan 100-prosenttisesti omistamien vuokra- asuntojen fuusio niin, että fuusio toteu- tuu viimeistään 1.1.2022.	Tavoite toteutunut osittain. Fuusion val- mistelu aloitettu 2021 vuoden aikana, mutta fuusio ei ole valmistunut 1.1.2022 mennessä		
Vuokra-asuntojen isännöinnin kilpailu- tuksen valmistelu ja kilpailutus toteute- taan vuokra-asuntojen fuusion jälkeen.	Tavoite ei toteutunut vuoden 2021 aikana.		

Kunnan konserniohje on päivitetty kunnanvaltuustossa 24.2.2020 § 5 uuden
kuntalain mukaiseksi.

Tarkastuslautakunta pyytää huomioimaan kuntakonsernin toiminnan tavoitteellisuuden. Talousarviossa tulisi asettaa tavoitteita koko kuntakonsernille. Tarkastuslautakunta toivoo, että tytäryhtiöiden toiminnasta, taloudesta ja asetettujen tavoitteiden toteutumisesta vaadittaisiin raportointia osavuosisiraporttien yhteydessä.

5. HENKILÖSTÖ

Vakinaisen henkilöstön määrä vuoden 2021 lopussa oli 188, edellisenä vuonna 199. Kokonaishenkilöstömäärä oli 231, edellisenä vuonna 243. Suurin henkilöstömäärä oli sivistystoimessa. Vuonna 2021 eläköityi 8, kun edellisenä vuonna eläköityi 11.

Tohmajärven kunnassa sairauspoissaolopäiviä oli vuonna 2021 keskimäärin 15,3 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohti (16,3 vuonna 2020), kun kunta-sektorilla vastaava luku on 16,7 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohti. Suurimmat keskimääräiset poissaoloprosentit olivat lomituspalveluissa ja varhaiskasvatuksessa.

Työtapaturmista johtuvat sairauspoissaolot ovat vähentyneet edellisestä vuodesta. Kalenteripäivinä laskettaessa poissaoloja oli yhteensä 142, kun edellisenä vuonna niitä oli 241. Vähentyminen johtui lomituspalvelujen työtapaturmien vähentymisestä merkittävästi (kalenteripäivissä 211 pv -> 118 pv). Muilla toimialoilla työtapaturmista johtuvat sairauspoissaolot olivat samaa tasoa edellisvuoteen nähden.

Tarkastuslautakunta on edelleen huolissaan työnohjauksen ja työsuojelun riittävydestä etenkin, kun kunnan henkilöstömäärä tulevaisuudessa kasvaa merkittävästi lomituspalveluiden organisaatiomuutoksen vuoksi.

Tarkastuslautakunta on tyytyväinen keskushallinnon henkilöstön venymiseen henkilöstövaihdosten keskellä. Tulevaisuudessa toivotaan kuluneen vuoden aikana toteutuneen hyvän yhteistyön vieläkin tehostuvan.

6. TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tulee arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Tohmajärven kunnalla ei ole kattamatonta alijäämää.

Huomattavaa on, että konsernissa kuitenkin on alijäämää. Yhtenä kriisikuntakriteerinä on konsernin kertynyt alijäämä asukasta kohden. Kun se on ylittänyt vähintään 1.000 euroa asukasta kohden ja edeltävältä vuodelta vähintään 500 euroa asukasta kohden, voi kunta joutua kuntalain 118 §:n mukaiseen arviointimenettelyyn. Tohmajärven vuoden 2021 konsernitaseen mukainen kertynyt

alijäämä asukasta kohden oli 89 euroa. Vuonna 2021 ei siis kuitenkaan ylittynyt edes tuo raja 500 euroa/asukas. Jatkossa talouden tasapainoon tulee kiinnittää huomiota myös konsernin osalta.

7. LOPUKSI

Tarkastuslautakunta kiittää, että hankintaohjeet on viimein päivitetty kunnanhallituksessa 24.1.2022 § 32.

Vuoden 2021 aikana ei ole tehty kunnallisvalituksia valtuuston päätöksistä. Kunnanhallituksen päätöksistä on tehty 2 oikaisuvaatimusta ja sivistys- sekä ympäristölautakunnan päätöksistä molemmista 1 oikaisuvaatimus. Keski-Karjalan musiikkiopiston päätöksistä ei ole tehty yhtään oikaisuvaatimusta.

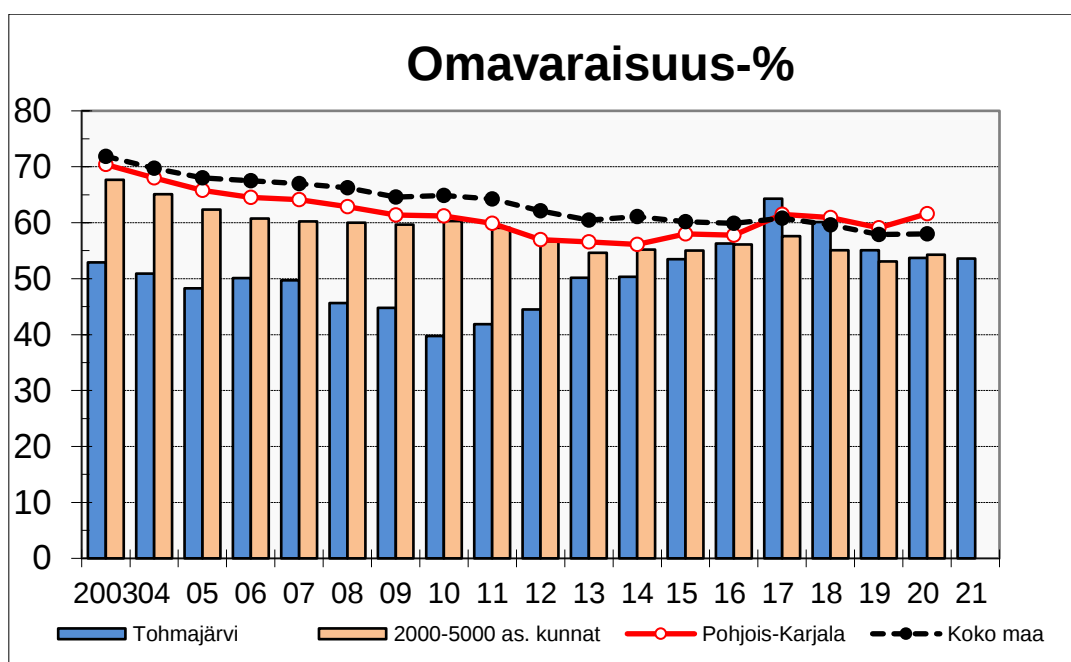
Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota vuonna 2021 kunnanvaltuustolle annettujen aloitteiden pitkittyneisiin käsittelyaikatauluihin. Edelleen on vuodesta 2019 saakka olevia aloitteita keskeneräisenä.

Tohmajärven kunnan taloudellinen tilanne heikentyi hieman tilikauden alijäämän oltua noin 0,22 miljoonaa euroa. Kumulatiivinen ylijäämä on 1,7 miljoonaa euroa eli 398 euroa/asukas.

Kunnan lainamäärä on 9,17 milj. euroa ja 2.162 euroa/asukas. Koko maan keskimääräinen lainamäärä asukasta kohti oli 3.448 euroa/asukas ja Pohjois-Karjalassa 2.459 euroa/asukas vuonna 2020.

Huomattavaa on, että sivistyskeskus Ahjo ei näy lisäyksenä kunnan lainamäärässä, sillä se rakennettiin leasingrahoituksella. Tunnusluvussa Lainat ja vastuut tämä on otettu huomioon. Lainojen ja vastuiden määrä lisääntyi vuoteen 2020 nähden noin 4,8 miljoonalla eurolla. Asukasta kohden tämä on 3.306 euroa. Koko maan keskimääräinen euromäärä asukasta kohden oli 4.356 vuonna 2020. Ei siis olla vielä kuntien keskitasolla.

Seuraavassa taulukossa on esitetty omavaraisuusaste prosentti Tohmajärvellä, vastaavan kokoisissa kunnissa ja Pohjois-Karjalassa vuosina 2003 – 2020. Lähde: Tilastokeskus.

Kunnan omavaraisuusaste prosentti oli 53,6 %. Koko maan keskimääräinen arvo oli 58 % ja Pohjois-Karjalassa 62 % vuonna 2020. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 % omavaraisuusastetta. Kunnan luku on lähellä 50 %:ia, jonka alla oleva omavaraisuusaste merkitsisi kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Kuvaaja Ritva Simonen

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2021 kunnanvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kunnanvaltuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista kunnanhallituksen ja muiden toimielinten selvitykset siten, että ne voidaan käsitellä viimeistään lokakuussa 2022 pidettävässä valtuuston kokouksessa.

Tarkastuslautakunta kiittää sihteerinä toiminutta Taina Törröstä erinomaisesti hoidetuista sihteerin tehtävistä ja asiantuntemuksesta sekä kaikkia yhteistyökumppaneita.

Erityisesti tarkastuslautakunta haluaa kiittää keskushallinnon sihteeri Pirjo Miettistä pitkästä ja ansiokkaasta työurasta ja yhteistyöstä tarkastuslautakunnan teknisenä sihteerinä.

Kuva: Tarkastuslautakunta muisti keskushallinnon sihteeri Pirjo Miettistä läksiäisissä 13.5.2022. (kuvassa tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Pauli Hakkarainen, Pirjo Miettinen, tarkastuslautakunnan varapuheenjohtaja Ritva Simonen ja edellisen valtuustokauden tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Teuvo Karjalainen)

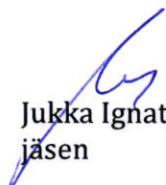
Tohmajärvellä 1.6.2022

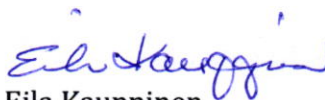
Pauli Hakkarainen
puheenjohtaja

Ritva Simonen
varapuheenjohtaja

Jukka Ignatius
jäsen

Eila Kauppinen
jäsen

Matti Perälä
jäsen

